

การเข้าสู่ตลาดของสินค้าส่งออกของไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ

นางสาว มัลลิกา ลีลักษณ์เลิศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-438-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018977.

117869150

MARKET ACCESS OF THAI EXPORTS : A COMPARATIVE STUDY

Miss Mallika Limlakt

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

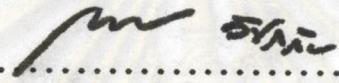
ISBN 974-583-438-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเข้าสู่ตลาดของสินค้าส่งออกของไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ
โดย นางสาว มัลลิกา ลิ่มลักษณะเลิศ
ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงศ์มฆพัฒน์

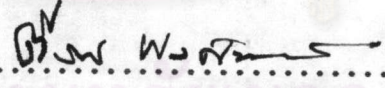

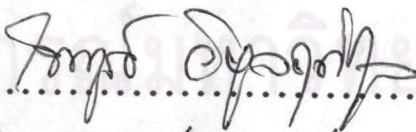
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อรรุณาน พัฒนจิตวิไล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงศ์มฆพัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไททฤษฎ์ วิบูลย์ชิตกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กัลยาณี คุณมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มัลลิกา สัมสักษณ์เลิศ : การเข้าสู่ตลาดของสินค้าส่งออกของไทย (MARKET ACCESS OF THAI EXPORTS : A COMPARATIVE STUDY) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ศิรณ พงศ์มณฑาวัฒน์, 80 หน้า. ISBN 974-583-438-6

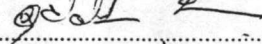
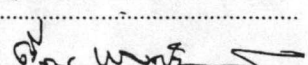
งานการศึกษาชิ้นนี้มีจุดประสงค์พิจารณาเปรียบเทียบระดับการเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นของสินค้าไทยเปรียบเทียบกับตลาดอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ตลาดสหรัฐและตลาดของประเทศในประชาคมยุโรป ซึ่งในการศึกษาได้อาศัยแบบจำลองทางเศรษฐมิติและข้อมูลในระดับรายสินค้ารวมทั้งสิ้น 36 รายสินค้า

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษานั้นการคำนวณเป็นตัวแปรตามและตัวแปรความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยอีก 6 ตัวแปรเป็นตัวแปรอิสระ นอกจากนี้แบบจำลองยังประกอบไปด้วยตัวแปรหุ่นอีก 3 ตัวแปรซึ่งแทน "การเข้าสู่ตลาด" หรือ "ระดับการเปิดตลาด" ของประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ตัวแปรดังกล่าวนี้เป็นตัวกลางเคลื่อนของสมการถดถอย ส่วนที่มีอธิบายโดยตัวแปรปริมาณปัจจัยการผลิตนั้นเอง ในด้านการประมาณการใช้เทคนิคการประมาณการแบบกำลังสองน้อยที่สุดแบบทั่วไปของ White ซึ่งสามารถแก้ปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ได้

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทางด้านความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิตมีผลกระทบต่อ การส่งออกสุทธิในแต่ละรายสินค้า ความอุดมสมบูรณ์ของปริมาณทุนและจำนวนแรงงานที่มีการศึกษาระดับต่ำ จะมีผลกระทบต่อ การส่งออกสุทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในจำนวนสินค้าซึ่งมากกว่าผลกระทบของความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยตัวอื่น ๆ

ด้านการ เข้าสู่ตลาดสำหรับแต่ละรายการสินค้านั้นมีความสามารถในการ เข้าสู่ตลาดคู่ค้าใน ลักษณะที่แตกต่างกันออกไป การเข้าสู่ตลาดของประเทศในประชาคมยุโรปนั้นมีเพียงสี่รายการสินค้าที่มี ลักษณะพิเศษเฉพาะทางการค้าและมีเพียงรายสินค้าเดียวที่สะท้อนว่ามีลักษณะที่ปิด ส่วนการ เข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นและ สหรัฐอเมริกานั้น เมื่อเปรียบเทียบกันพบว่า การเข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นมีลักษณะที่พิเศษเฉพาะทางการค้าในจำนวน 21 รายสินค้า แต่ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะทางที่ปิดตลาดนั้นมีจำนวนถึง 12 รายสินค้า ในขณะที่การ เข้าสู่ตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะทางการค้า 24 รายสินค้า แต่มีลักษณะที่ปิดเพียง 6 รายสินค้า ผลิตรถยนต์ที่ เข้าสู่ตลาดญี่ปุ่นได้ยากส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผลิตรถยนต์อุตสาหกรรมประเภทที่ใช้ทุนมาก ผลิตรถยนต์ เครื่องจักร และผลิตรถยนต์ทางด้านเคมี แต่จะ เข้าสู่ตลาดสหรัฐอเมริกาได้ยากสำหรับผลิตรถยนต์จำพวกนี้ใน เกณฑ์ที่ต่ำกว่า โดยสรุปแล้วสำหรับสินค้า ไทยญี่ปุ่นค่อนข้างปิดตลาดและอาจกล่าวได้ว่าปิดตลาดเป็นพิเศษ เมื่อเทียบกับตลาดทั้งในสหรัฐและประเทศต่าง ๆ ในประชาคมยุโรป

ภาควิชา ..... เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา ..... เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 360079: MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: FACTOR ENDOWMENT / COMPARATIVE ADVANTAGE / MARKET ACCESS
MALLIKA LIMLAKLERT : MARKET ACCESS OF THAI EXPORTS : A COMPARATIVE
STUDY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. TEERANA BHONGMAKAPAT, Ph.D.
80 pp. ISBN 974-583-438-6

The objective of this study is to consider the market access of Thai products to Japanese market comparing to the others--U.S.A. and EC markets. In this study an econometric model is built and applied to sectoral data consisting 36 product items.

According to the model used, the net trade is a dependent variable and the other 6 factor endowment variables are used as independent variables. Furthermore, the rest of independent variables include 3 dummy variables which represent "market access" or "openness" of major markets for Thai exports. These "market access" variables are simply residuals of the regression model not explained by factor endowment variables but corresponding dummy variables. As for the estimation, the generalized least square technique suggested by White is used in order to resolve the problem of heteroscedasticity.

The result of the study found that the factor endowment variables, the capital stock and low educational attainment labor, which effect the net export have statistically significant effect on more products than other factors endowment.

For each product, the ability of the market access to particular markets is of course different. According to the access to EC market of Thai products, there are only 4 items which net exports are influenced by its "market access" variables. Whereas only one of those 4 products, the EC market may be interpreted as closed. The access of 21 Thai product items to Japanese market are statistically significant, however, there are as many as 12 products for which the market closed by our analysis. In the case of U.S.A. market, there are 24 products for which corresponding market access variables are found significant; only six products indicate that the U.S.A. market is closed. Most of products for which the Japanese market is closed are capital-intensive manufacturing, machinery, and chemical products, but can enter more easily in the U.S.A. market. In conclusion, for Thai products the Japanese market is pretty closed and is "specially closed" compared to U.S.A. and EC markets.

ภาควิชา..... เศรษฐศาสตร์

ลายมือชื่อนิติ..... *adl z*

สาขาวิชา..... เศรษฐศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Orn W...*

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีของ ผศ. ดร. ตีรณ พงศ์มพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัยตลอดมา ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณ ดร. อัฐมาน พัฒนจิตวิไล ดร. กัลยาณี คุณมี และ ผศ. ดร. ไพฑูรย์ วิบูลชติกุล ที่ท่านกรุณาให้คำแนะนำ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สมจิตร วิภาวันกุล ที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณอุทัย ม่วงศรีเมืองดี ที่ให้คำแนะนำในการใช้คอมพิวเตอร์

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และขอขอบคุณน้องชายทั้งสามของข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจตลอดมา จนข้าพเจ้าสามารถสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

สิ่งใดที่เป็นข้อบกพร่องในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

คุณย์วิทย์ทรัพย์ากัง มัลลิกา ลีมีลักษณะเลิศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.4 วิธีการศึกษา.....	4
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
2 แนวคิดทางทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดทางทฤษฎี.....	6
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
3 แบบจำลองและการประมาณการทางเศรษฐมิติ.....	12
3.1 แบบจำลอง.....	13
3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	20
3.3 วิธีการคำนวณทุน.....	27
3.4 วิธีการประมาณการ.....	28
4 ผลการศึกษา.....	29
4.1 ผลการประมาณการ.....	29
4.2 การวิเคราะห์ผลการประมาณการ.....	38

5	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	48
5.1	สรุป.....	48
5.2	ข้อเสนอแนะทางนโยบาย.....	51
5.3	ข้อเสนอแนะทางการศึกษา.....	52
	บรรณานุกรม.....	53
	ภาคผนวก.....	56
	ประวัติผู้เขียน.....	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1.1	ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของผู้ส่งออกที่ส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น ในปี 1986-1990.....	3
ตาราง 4.1	ผลการประมาณการแบบจำลองการส่งออกสุทธิในระดับรายสินค้า.....	30
ตาราง 4.2	ผลการทดสอบความเท่ากันของสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรหุ่น.....	37

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย